

Vključenost revij v zbirko Science Citation Index in faktor vpliva revij - primer za področja gozdarstva

Ameriški inštitut za znanstveno informiranje ISI je že v sedemdesetih letih razvil metodo za vrednotenje uspešnosti raziskovalnega dela, ki se je uveljavila tudi pri nas. Leta 1961 so zgradili zbirko SCI, ki je vključevala 613 revij, do danes pa se je precej razvila in je razdeljena v nekaj multidisciplinarnih zbirk, dopolnjena pa je še s specializiranimi zbirkami. Najpomembnejše multidisciplinarnе zbirke so **Science Citation Index**, ki obsega 4.623 revij s področij naravoslovja, tehnike, biotehnike in medicine; **Social Sciences Index** obsega več kot 1.400 revij s področij družboslovja, **Arts & Humanities Citation Index** vključuje dobrih 1.100 na področjih humanistike vodilnih svetovnih revij in **CompuMath Citation Index**, ki pokriva 500 vodilnih svetovnih revij za področja računalništva in matematike. Od leta 1991 gradi ISI tudi pet specializiranih podatkovnih zbirk, ki so dostopne samo v računalniški obliki. Te so: **Biochemistry and Biophysics Citation Index**, **Biotechnology Citation Index**, **Chemistry Citation Index**, **Materials Science Citation Index** in **Neuroscience Citation Index**.

Za analizo citiranja publikacij in za oceno odmevnosti revij tudi v Sloveniji uporabljamo zgoraj omenjene multidisciplinarnе zbirke. Za naravoslovje in biotehniko ustreza zbirka SCI. Dosegljiva je na kompaktnih diskih in v tiskani verziji (ta zajema okrog 3.300 revij) in v online informacijskem sistemu, ki zajema še dodatnih 1.900 revij, vključenih predvsem zaradi potreb specializiranih zbirk ISI.

Odmevnost revij v svetu in s tem verjetnost kvalitete objavljenih člankov izraža faktor vpliva IF (Impact Factor). "To je povprečna citiranost člankov v posamezni reviji, izračunana iz števila člankov in števila njihovih citiranj v revijah v zadnjih dveh letih." (ADAMIĆ 1997, s. 42). Vključenost revije v zbirko SCI priča o kvaliteti revije. Faktor vpliva pa je uporaben predvsem za klasificiranje revij, vključenih v SCI. Vsako leto objavi ISI pregled revij in njihovih faktorjev vpliva v publikaciji **SCI Journal Citation Report (JCR)**. Ta vključuje tudi tako imenovane le-citirane (cited only) revije, ki jih SCI ne pokriva. Zanje ne veljajo tako strogi kriteriji za vključevanje, vključene pa so v zbirki **Current Contents**, namenjeni sprotnemu spremljanju literature. Dosegljiva je elektronsko ali kot

publikacija. Tudi to gradi ISI z enako skrbnostjo kot SCI. Kljub temu, da **Current Contents** vključuje le-citirane revije, je teh več kot v zbirki SCI, zaradi podobnih kriterijev pri izboru revij pa je vredno, da se kot posebno kategorijo upošteva tudi te revije.

Za raziskovalce gozdarstva naročamo poizvedbe po zbirki SCI na Centralni tehniški knjižnici v Ljubljani, kjer izvajajo poizvedbo na kompaktnem disku in jo dopolnijo z zadetki poizvedbe, opravljene online. V prihodnosti bomo z dostopom do strežnikov

Preglednica 1: V zbirko SCI vključene revije s področij gozdarstva in njihov faktor vpliva (IF) za leto 1996, veljaven v letu 1998 in delno v 1999

Naslov revije	Faktor vpliva (IF)
1. <i>Tree Physiology</i>	1,740
2. <i>Agricultural and Forest Meteorology</i>	1,670
3. <i>Journal of Vegetation Science</i>	1,485
4. <i>Trees - Structure and Function</i>	0,936
5. <i>Canadian Journal of Forest Research</i>	0,884
6. <i>Holzforschung</i>	0,831
7. <i>Wood Science and Technology</i>	0,741
8. <i>Forest Ecology and Management</i>	0,701
9. <i>Scandinavian Journal of Forest Research</i>	0,616
10. <i>Forest Science</i>	0,608
11. <i>Vegetatio</i>	0,601
12. <i>Forestry</i>	0,571
13. <i>Annales des Sciences Forestieres</i>	0,556
14. <i>European Journal of Forest Pathology</i>	0,535
15. <i>Journal of Forestry</i>	0,508
16. <i>Silvae Genetica</i>	0,491
17. <i>Natural Areas Journal</i>	0,486
18. <i>Wood Science</i>	0,456
19. <i>Iawa Journal</i>	0,409
20. <i>Biomass & Bioenergy</i>	0,390
21. <i>Forest Products Journal</i>	0,387
22. <i>Agroforestry Systems</i>	0,345
23. <i>Allgemeine Forst- und Jagdzeitung</i>	0,314
24. <i>International Journal of Wildland Fire</i>	0,277
25. <i>Forestry Chronicle</i>	0,239
26. <i>Forstwissenschaftliches Centralblatt</i>	0,200
27. <i>AI Applications</i>	0,189
28. <i>Illahee</i>	0,038

Kadri in izobraževanje

informacijskih virov na CTK in NUK lahko poizvedbe na kompaktnih diskih opravljali sami.

Velik problem pri vključevanju revij v zbirko SCI pomeni neenakovredna zastopanost vseh znanstvenih ved in disciplin znotraj omenjenih področij, ki jih zbirka pokriva. Vsebinska področja so določena v SCI JCR. Ta problem rešuje Ministrstvo za znanost in tehnologijo z uvedbo mediane vrednosti (X) za revije znotraj istega vsebinskega področja. Objavo v reviji s faktorjem vpliva pod vrednostjo X vrednoti pravilnik MZT s 5. točkami, objavo v reviji s faktorjem vpliva nad vrednostjo X pa z 8. točkami. (PRAVILNIK o uporabi..., 1994).

V nadaljevanju prispevka so prikazane vrednosti faktorja vpliva za revije, vključene v zbirko SCI v sklopu vsebinskega področja gozdarstvo (preglednica 1) in vrednosti faktorja vpliva za revije, dosegljive v Gozdarski knjižnici (preglednica 2). V preglednici 1 so revije, ki so dosegljive tudi v Gozdarski knjižnici, natisnane ležeče.

V preglednicah navedene vrednosti so veljavne za leto 1998 in 1999 oz. do izdaje novih.

Za večino revij opažamo povečanje vrednosti faktorja vpliva v primerjavi s prej veljavnimi vrednostmi.

VIRI

- ADAMIČ, Š., 1997. Citiranost publikacij in faktor vpliva revij.- Raziskovalec 27, 1-2, s. 42-43.
- BRADAČ, J. / STOPAR, K., 1997. Vrednotenje kakovosti znanstvenih in strokovnih revij. Analiza citiranja - Science Citation Index (SCI).- Sodobno kmetijstvo 30, 6, s. 284-287.

Preglednica 2: Revije, dosegljive v Gozdarski knjižnici, vključene v zbirko SCI, in njihov faktor vpliva (IF) za leto 1996, veljavno v letu 1998

Naslov revije	Faktor vpliva (IF)
1. Agricultural Engineering	0,077
2. AMBIO	1,492
3. Anzeiger für Schädlingskunde	0,182
4. Canadian Journal of Botany	0,773
5. Conservation Biology	2,189
6. Ecology	3,438
7. Ecological Applications	2,378
8. Forest Ecology and Management	0,701
9. Journal of Ecology	3,040
10. Journal of Wildlife Management	1,075
11. Wildlife Monographs	2,000
12. Landscape Ecology	1,648
13. Molecular Ecology	2,799
14. New Scientist	0,496
15. Scientific American	1,609
16. New Phytologist	2,208
17. Zeitschrift für Jagdwissenschaft	0,361

SCI Journal Citation Reports. Key Figures from the journal rankings. 1995. Philadelphia, ISI.

Pravilnik o uporabi kvantitativnih kriterijev za razvrščanje v znanstvene, strokovno-raziskovalne in razvojne nazive.- Uradni list RS št. 75-4280/1994.

Mag. Teja Koler-Povh